

In de praktijk ervaren leerlingen de waarde van leren

Sjoerd Timmerman

Samenwerking met mbo-scholen en met het bedrijfsleven is essentieel om vmbo-leerlingen uitdagende en contextrijke praktijkervaringen te kunnen bieden, zegt Sjoerd Timmerman, locatiedirecteur van ISW Westland Vak- en Praktijkcollege in Naaldwijk. Dat heeft ook positieve effecten op het leergedrag. “Leerlingen die samen een kart bouwen, zijn niet meer te stoppen.”

Ooit surveilleerde Sjoerd Timmerman in een klas BWI-leerlingen, die voor Nederlands een tekst moesten lezen over een onderwerp waar ze helemaal niets mee hadden. Hij zag een paar leerlingen in de weerstand schieten. Dit gingen ze écht niet lezen! Het zette hem aan het denken. Lag hier niet een grote kans om het leren relevanter te maken voor deze leerlingen, zodat ze juist wél gemotiveerd zouden raken? Dat is dus waar hij met zijn team nu volop mee bezig is, op ISW Westland Vak- en Praktijkcollege. De school telt ongeveer 400 leerlingen en biedt de basis- en kaderberoepsgerichte leerweg aan met de profielen BWI, PIE, Z&W en E&O. Onder het motto ‘Leren door dóen’ is het doel om de lesstof praktisch en inhoudelijk aan te laten sluiten bij de context van de profielen én bij de arbeidsmarkt in de regio Westland, die economisch drijft op de glastuinbouw en met name op mkb-bedrijven. “Sommige leerlingen komen al binnen als lasser, dát is wat ze later willen worden.”

TECH en LIFE

In klas 1 krijgen de leerlingen in totaal acht uur praktijklessen in hun praktijklokaal en in de Technotheek, twee uur voor elk van de vier profielen. In klas 2 worden die acht uur praktijklessen verdeeld over twee profielrichtingen. Vanaf het schooljaar 2027/2028 kiezen leerlingen daarbij voor de richting TECH (PIE en BWI) of LIFE (E&O en Z&W). In het derde leerjaar leggen leerlingen het cspe af binnen één profiel, en in het vierde jaar is er ruimte om via de keuzevakken te verdiepen of verbreden. Door de profielrichtingen in leerjaar 2 te combineren, ontstaan voordelen, legt Sjoerd uit. “Je kunt de leerling eerder vakbekwaam maken, bijvoorbeeld als het gaat om materialenleer en het lezen van technische tekeningen voor leerlingen die verder willen richting PIE/BWI, of taal en omgangskunde voor de richting Z&W/E&O. Dat zorgt voor meer uitdaging en diepgang in de praktische opdrachten.” Intussen sluiten ook de algemene vakken inhoudelijk steeds beter aan bij de profielen. Bij de les Engels werkten de PIE-leerlingen laatst in tweetallen:

de een had een technische bouwtekening voor zich en gaf in het Engels instructies aan de medeleerling, die achter een scherm zat en puur op basis van de gesproken instructies (‘Now you have to take a blue block with six points...’) het ontwerp moest bouwen in legoblokjes. Met dat soort uitdagende opdrachten is de les Engels voor leerlingen op dat moment een feestje.

Leerroutes

De richtingen TECH en LIFE vormen alvast een opstapje naar de geïntegreerde leerroutes die worden ontwikkeld in samenwerking met ROC Mondriaan. In vijf jaar tijd behalen leerlingen dan hun mbo2-diploma. Voor TECH gaat het om de richtingen Servicemedewerker gebouwen en Medewerker productietechniek. “De overstap naar een school in Den Haag of Rotterdam is voor leerlingen soms te groot”, zegt Sjoerd. “Omdat mbo-scholen in de omgeving geen technische mbo-opleidingen aanbieden, kiezen ze dan een niet-technische vervolgopleiding. Dat is een gemiste kans. Met de geïntegreerde leerroute kunnen zij straks op hun

‘eigen’ Vakcollege een mbo-opleiding kiezen in de richting waar hun interesse ligt. Bedrijven in de regio staan om ze te springen.”

Die bedrijven zorgen trouwens sowieso voor een verrijking van het onderwijsaanbod. Zo worden specialistische keuzedelen, zoals het werken met een lasrobot, binnen een bedrijf uitgevoerd. “Om leerlingen genoeg keuze te bieden, is samenwerking met mbo-scholen én het bedrijfsleven onmisbaar.”

Nieuwsgierig

De grootste winst is dat uitdagende praktische opdrachten een positief effect hebben op het leergedrag. Sjoerd ziet het tijdens de praktijklessen in de Technotheek: leerlingen zijn nieuwsgierig, stellen vragen en proberen van alles uit. PIE-leerlingen die in groepjes een kart bouwen, zijn niet meer te stoppen. En leerlingen die terugkomen van een lintstage vragen hun docent om delen van de stof nog eens uit te leggen – ze zien door die praktijkervaringen de meerwaarde van leren.

“Je hoort weleens dat leerlingen lastig tot leren te krijgen zijn,” merkt Sjoerd op. “Maar als je ze de juiste dingen laat doen, in de juiste context, met de juiste aandacht en ondersteuning? Dan willen veel vmbo-leerlingen juist heel graag leren.”